UNIVERSITY LIBRARY
Newspaper's Agri Clippings
For more information visit University Library Website
Web - uasbagrilibindia.org
E-mail- librarian@uasbangalore.edu.in
Monday
16-03-2026

ರಾಜ್ಯದ ಶೇ.23 ಅಡಕೆ ತೋಟ ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ, ಕೊಳೆರೋಗ ಬಾಧಿತ!

ರೋಗ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ.30 ಏರಿಕೆ | ಮರುನಾಟಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರ ನಕಾರ

■ ಉದಯವಾಣಿ ಸಮಾಚಾರ

"ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಕೆಳದಿ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿವಿಗೆ ಅನುದಾನ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಮುದಾಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಿಲೀಂಧ್ರ ನಾಶಕಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

■ ಎಸ್.ಎಸ್. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಚಿವ

ಬೆಂಗಳೂರು: ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾದ ಅಡಕೆಗೆ ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೊಳೆ ರೋಗದ ಕಂಟಕ ಎದುರಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಅಡಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶದ ಪೈಕಿ ಬರೋಬ್ಬರಿ ಶೇ.22.70ರಷ್ಟು ಭಾಗ ರೋಗಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದು, ರೈತರ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ನೀಡಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ 7.56 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಡಕೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 1,71,638 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಪ್ರದೇಶವು ರೋಗದಿಂದ ಬಾಧಿತವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ 2024-25ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 1.32 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ರೋಗಬಾಧೆ, 2025-26ರ ಸಾಲಿಗೆ ಶೇ. 30ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿರುವುದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಿರುವ ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ: ಕೊಳೆ ರೋಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗವು ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ ಬಾಧಿತ ಪ್ರದೇಶವು ಶೇ. 64 ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 2024ರಲ್ಲಿ 3,623 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದ್ದ ರೋಗ ಬಾಧಿತ ಪ್ರದೇಶ, 2025ರಲ್ಲಿ 20,830 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ಜಿಗಿದಿದೆ. ಇನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ 11,950 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಿಂದ 32,757 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ರೋಗ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೋಗಬಾಧೆ ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಸಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು: ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿ ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ರೋಗದಿಂದ ಇಳುವರಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮರಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ವಾದ. ಹೀಗಾಗಿ, ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಅಥವಾ ಮರು ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ. ಇದು ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ನಿರಾಸೆ ಮೂಡಿಸಿದೆ.

Udayavani pg 07

V-karnataka pg 05

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಾಖಲೆ ಏರಿಕೆ

ಬಿತ್ತನೆ ಕ್ಷೇತ್ರ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ಏರಿಕೆ | ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ದರ

■ ದೇವಯ್ಯ ಗುತ್ತೇದಾರ್ ಕಲಬುರಗಿ
devayya.guttedar@timesofindia.com

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ ಬೆಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಯೋಜನೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ 2025-26ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣ?: ತೊಗರಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ದರ ಇದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷವಂತೂ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ 12 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತ ವಾದರೆ, ಸರಕಾರ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಅಡಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ದರ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಯಲು ರೈತರು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.

ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿವರ

ವರ್ಷ	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ (ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)
2022-23	12.45
2023-24	13.93
2024-25	17.80

ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಯಾದಗಿರಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬೀದರ್, ರಾಯಚೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಹಾವೇರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಸೇರಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ತೊಗರಿಗೆ ಎರಡ್ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ದರ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವೂ ಈಚೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರದ ಜತೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ತೊಗರಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

-ಸಮದ್ ಪಟೇಲ್ ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕ, ಕಲಬುರಗಿ

ತೊಗರಿ ಕರುನಾಡ ಹೆಮ್ಮೆ

ದೇಶದಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.60-70ರಷ್ಟು ತೊಗರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಸಲ 5 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ 6.30 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿತ್ತು.

ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ತೊಗರಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವೂ ಕಡಮೆ. ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ 10 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಸಿಂಪರಣೆಯೂ ತಗ್ಗಿದೆ. ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ 10-12 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕರೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂ. ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. 25 ಸಾವಿರ ರೂ. ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವಾದರೂ ರೈತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೈತರು ತೊಗರಿ ಜತೆಗೆ ಅಂತರ್ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಯೂ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಲಾಭವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ತೊಗರಿ ಬಿತ್ತನೆಯತ್ತ ಒಲವು ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ.

ವಿ ರೈತ ಮಿತ್ರ

■ **ಪರಂಗಿ (ಪಪಾಯ) ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು ತಿಗಣಿ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ತಿಳಿಸಿ.**

। ನಾಗರಾಜ್ ಭಟ್ ಬೆಂಗಳೂರು

ಪರಂಗಿ ಶೀಪ್ರ ಫಲ ಕೊಡುವ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆ. ಪಪಾಯ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಹಿಟ್ಟು ತಿಗಣಿಗಳು ಎಲೆಗಳ ತಳಭಾಗ, ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೆ ಗುಂಪು ಸೇರಿ ರಸ ಹೀರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಒಣಗುತ್ತವೆ. ಇದರ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾದಲ್ಲಿ ಇವು ವಿಸರ್ಜಿದ ಅಂಟು ದ್ರಾವಣದ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು ಶಿಲೀಂಧ್ರ ಬೆಳೆದು ಗಿಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡು ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರ್ವಹಣೆ: ಪಪಾಯ ಸುತ್ತ ಹತ್ತಿ, ಬದನೆ ಮತ್ತು ಕುಂಬಳ ಜಾತಿಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಾರದು, ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳಾದ ಅಸಿರೊಫೆಗಸ್ ಪಪಾಯ ಮತ್ತು ಅನಾಗೈರಸ್ ಲೋಕಿ 100-150 ರಂತೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಶೇ. 1 ರ ಬೇವಿನ ಬೀಜದ ಎಣ್ಣೆ/ ಶೇಂಗಾ ಎಣ್ಣೆ 10 ಮಿ.ಲೀ ನಂತೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು. ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಾದ ಇಮಿಡಾಕ್ಲೋಪ್ರಿಡ್ 0.5 ಮಿ.ಲೀ ಅಥವಾ ಡೈಮಿಥೋಯೇಟ್ 30 ಇ.ಸಿ 2 ಮಿ.ಲೀ ನಂತೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು.

। ಡಾ. ಕೆ.ಪಲ್ಲವಿ ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ತಜ್ಞರು

ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ, ವಿಸ್ತರಣಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಇಲ್ಲಿನ ತಜ್ಞರು ಉತ್ತರಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು 18004250571/ 080-23627889 ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿ ಅಥವಾ 94824 77812 ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ವಾಟ್ಸ್‌ಆ್ಯಪ್ ಮಾಡಿ

Vijayavani pg 07

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಕುಸುಬೆ ಸರಾಸರಿ ₹5,097ರಂತೆ ಬಿಕರಿ

ಕುಸುಬೆ ದರ ಕುಸಿತ: ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ರೈತ

• ಬಷೀರಅಹ್ಮದ್ ನಗಾರಿ

ಕಲಬುರಗಿ: ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಬೆಳೆ ಕುಸುಬೆ ದರವು ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿದಿದ್ದು, ಕೃಷಿಕರು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಕಲಬುರಗಿ, ಬೀದರ್, ರಾಯಚೂರು, ವಿಜಯಪುರ, ಗದಗ, ಹಾವೇರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರು ಕುಸುಬೆ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಡುಗೆ ಎಣ್ಣೆ ದರ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳು ಬೆಳೆಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿತ್ತು.

ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 16 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಸುಬೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದು, ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಕಲಬುರಗಿ ಎಪಿಎಂಸಿಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಯ, ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಕುಸುಬೆ ಕನಿಷ್ಠ ₹3,500 ಹಾಗೂ ಗರಿಷ್ಠ ₹4,800 (ಮಾರ್ಚ್ 14)ರಂತೆ ಬಿಕರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಫೆಬ್ರುವರಿ 1ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 15ರ ತನಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಎಪಿಎಂಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 13,864 ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಕುಸುಬೆ ಆವಕ ವಾಗಿದ್ದು, ಸರಾಸರಿ ₹5,097 ದರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಕಮ್ಮಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 2025-26ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಕುಸುಬೆಗೆ ₹5,490 ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸಿದೆ.

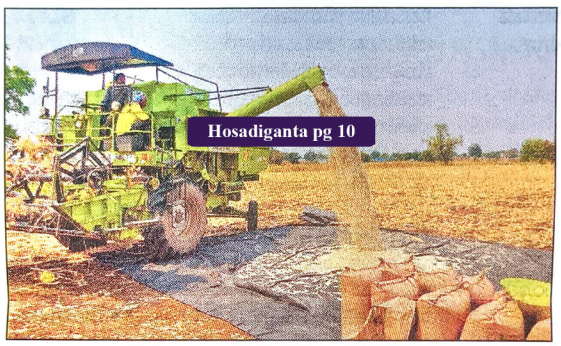

Hosadiganta pg 10

ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಂಚೋಳಿ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ಕುಸುಬೆ ರಾಶಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು —ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಚಿತ್ರ

ಕುಸುಬೆ ಖರೀದಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಅನುಮೋದನೆ ಕೋರಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಾರ್ಚ್ 7ರಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದೆ. ಆದರೆ, ಈತನಕ ಖರೀದಿ ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆದಿಲ್ಲ.

ಕಾಯುವಿಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯ: 'ನಾನು ಆರು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಸುಬೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದು, ಸರಾಸರಿ ಐದು ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಇಳುವರಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ, ದರ ಕುಸಿತದಿಂದ ಬೇಸರವಾಗಿದೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಂಚೋಳಿಯ ರೈತ ದಶರಥ ನಾಯನೂರ.

'ಬಿತ್ತನೆ ವೇಳೆ ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಕುಸುಬೆ ದರ ₹10 ಸಾವಿರದ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ಇದೀಗ ಅದರ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಉತ್ತಮ ದರ ಸಿಗುವ ತನಕ ಕಾಯುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅವರು.

'10 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬಾಡಿಗೆ ಪಡೆದು ಕುಸುಬೆ ಬಿತ್ತಿದ್ದೆ. 53 ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಇಳುವರಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಹೊಲದ ಬಾಡಿಗೆ ನೀಡಲು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ₹5 ಸಾವಿರ ದರದಲ್ಲೇ ಮಾರಿದೆ. ಲಾಭವೇ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಚಿತ್ತಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊಸೂರು ಗ್ರಾಮದ ರೈತ ರಾಮಲಿಂಗಪ್ಪ ಬಾನರ ಬೇಸರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕುಸುಬೆಗೆ ಎಂಎಸ್‌ಪಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ದರವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ಕುಸುಬೆ ಖರೀದಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆಯಬೇಕು
ಶರಣಬಸಪ್ಪ ಮಮಶೆಟ್ಟಿ
ರೈತ ಮುಖಂಡ, ಕಲಬುರಗಿ

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಲ ಕುಸುಬೆ ಬೇಸಾಯ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಖರೀದಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದು, ಆದೇಶ ಬಿನ್ನಲ್ಲೇ ಖರೀದಿ ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆಯಲಾಗುವುದು
ಸಮದ್ ಪಟೇಲ್
ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕ, ಕಲಬುರಗಿ

Prajavani pg 10

AGRICULTURE: THE NEW GROWTH PIVOT IN MADHYA PRADESH

Chief minister, Dr. Mohan Yadav's vision has accelerated agro-industrial growth in Madhya Pradesh, repositioning agriculture as the foundation of an investment-led economy

"For the past 11 years, the government's continuous effort has been to empower farmers and increase investment in agriculture. On one hand, we need to be self-reliant and on the other we also need to produce for the global market."

Narendra Modi
Prime Minister

Madhya Pradesh has long been known as one of India's agricultural powerhouses. It leads the country in pulses and spices, ranks among the top producers of wheat and soybean and accounts for nearly 27% of India's organic cultivation. Today, however, the state is moving beyond just increasing agricultural output. It is converting its strength of agriculture and farming into industrial scale; with food processing emerging as a key engine of industrial growth.

RAW MATERIAL STRENGTH AND VALUE ADDITION

The foundation of this expansion lies in raw material strength. With seven distinct agro -climatic zones, Madhya Pradesh supports a wide crop base; from wheat and pulses to soybean, horticulture and dairy. This diversity ensures supply reliability for processing units and reduces input risk. Instead of exporting raw produce, the state is increasingly retaining value through flour milling, pulse processing, edible oil extraction, frozen foods and packaged staples.

INFRASTRUCTURE AND POLICY BACKING

Infrastructure readiness has further accelerated this shift. The state has developed hundreds of industrial parks, maintains a large industrial land bank and has built warehousing and cold storage capacity critical for agro-based industries. Strong road and rail connectivity, along with assured water and power supply, reduces operational uncertainty for investors.

PICS: GOVT. OF MP

Policy support has complemented these structural strengths. Under its industrial promotion framework, the state offers capital assistance, export incentives, power tariff support and mandi fee reimbursements for food processing units.

INVESTMENT MOMENTUM IN FOOD PROCESSING

Over the past two years, the food processing sector has witnessed significant investment traction. Proposals worth ₹19,481 crore have been received from 47 companies, with projected employment generation of over 18,000 jobs. Major commitments from companies such as Patanjali Group, McCain Foods India and LT Foods; along with participation from established brands in beverages, spices and packaged foods, signal strong institutional confidence in the state's agro-industrial ecosystem. Importantly, this growth is geographically distributed. Investments are spread across districts such as Ujjain, Rewa, Jabalpur and Narmadapuram, ensuring that industrialisation reaches multiple regions.

INDUSTRIALISATION WITH RURAL IMPACT

The broader impact extends beyond factories. Food processing links farmers directly with organised procurement systems, improving price realisation and reducing post-harvest losses. It generates employment in logistics, packaging, cold chain and allied services creating a multiplier effect across rural and semi-urban economies. Food processing is becoming one of the principal bridges between rural productivity and industrial expansion; reshaping the state's growth trajectory.

Madhya Pradesh's industrial story is therefore no longer separate from its agricultural identity. By embedding processing, infrastructure and policy incentives into the farm economy, the state is transforming agriculture into an industrial growth platform.

DR. MOHAN YADAV CHAIRS FIRST AGRICULTURE CABINET MEETING

In a move highlighting the state's renewed focus on the farm sector, Madhya Pradesh convened its first dedicated Agriculture Cabinet meeting at the revered Bhilat Baba shrine in Nangalwadi, Barwani district. Chaired by chief minister Dr. Mohan Yadav, the meeting marked a significant step in institutionalising agriculture at the highest level of governance.

Held under the banner of 'Krishak Kalyan Varsh', the cabinet deliberated on a wide spectrum of initiatives spanning agriculture, irrigation, animal husbandry, fisheries, horticulture and cooperation.

A key outcome of the meeting was the approval of major schemes aimed at strengthening farmer welfare and enhancing productivity across sectors. Administrative approval was also granted for irrigation projects in Barwani district.

The decision to hold Agriculture Cabinet meetings in every region of the state during 'Krishak Kalyan Varsh' further signals a decentralised and participatory governance model. By taking the cabinet beyond the state capital and into agricultural heartlands, the government aims to align policy decisions more closely with regional needs and ground realities.

₹610.51 crore approved for animal health infrastructure	**₹1,975 crore** for cooperative banks' share capital assistance
₹200 crore approved for Chief Minister Matsya Samriddhi Yojana	**₹3,909 crore** for interest subsidy on short-term crop loans
₹1,150 crore approved for National Horticulture Mission	**₹1,073 crore** for efficient functioning of co-operative institutions
₹1,375 crore approved for Micro Food enterprises upgradation scheme	**₹656 crore** for livestock development
₹3,502 crore for **20 farmer** welfare and agriculture projects	**₹6,518 crore** for Animal Husbandry and dairy sector
	₹2,067.97 crore administrative approval for two irrigation projects in Barwani

STRUCTURAL REFORMS BRINGING MEASURABLE PROGRESS

AGRICULTURE'S EXPANDING ECONOMIC ROLE

Agriculture contribution to GVA: **44.36%** (2024-25) ↑ **33.85%** (2011-12)

Agriculture budget: **₹27,050 crore** (2024-25) ↑ **₹600 crore** (2002-03)

Gross cropped area	Irrigated area	Farm productivity
297 lakh hectares ↑	**55 lakh** hectares ↑	**2,627 kg** per hectare ↑

RECORD PROCUREMENT AT MSP

2024–25 Rabi Season:

139 lakh metric tonnes procured

22.09 lakh farmers benefited

₹42,414 crore paid to farmers (Up from **₹29,354 crores** in 2023–24)

RELIEF & RISK PROTECTION

₹1,860.23 crore distributed as relief assistance.

27.28 lakh farmers received disaster relief.

Under PM Fasal Bima Yojana:
2023–24: **₹961.68 crore** claims paid
2024–25: **₹275.86 crore** claims paid

Crop loss relief under SDRF and wildlife damage provisions included.

OBJECTIVES OF THE FARMERS' WELFARE YEAR

- To increase the income of farmers in crop and allied sectors in an integrated manner.
- To make agriculture climate-friendly through natural farming.
- To ensure farmers receive better prices for their produce.
- To promote technological upgradation and mechanisation.
- To promote digitisation based on Agri-Stack in agriculture and allied sectors.
- To generate new employment opportunities through value addition.

AGRICULTURE AS THE ANCHOR OF MADHYA PRADESH'S GROWTH STRATEGY

Agriculture is emerging as the central pillar of Madhya Pradesh's growth architecture. With the largest gross sown area in India and leadership in pulses and several key crops, the state's farm economy has evolved into a structural driver of economic expansion.

Over the past decade, irrigation expansion has been a key catalyst. The irrigated area has increased by 46% between 2015–16 and 2024–25, strengthening cropping intensity and stabilising output. Investments through the Narmada Valley Development Authority and the Water Resources Department, along with solar pump deployment and dedicated agricultural feeders, have enhanced farm-level reliability.

The 2026–27 agriculture budget builds on this momentum, structured around four pillars: production growth, stronger input systems, better price realisation and farmer security. A provision of 28,158 crore has been earmarked for production and productivity enhancement, while 64,995 crore has been allocated for strengthening input systems, including credit access, seed distribution and extension services.

Madhya Pradesh's agricultural credit penetration is notably strong, with agriculture accounting for 30% of total loans — above the national average. Nearly 74 lakh farmers are benefiting from short-term zero-interest credit under Kisan Credit Cards and allied schemes, reinforcing liquidity at the farm level.

Digitisation through the Agri Stack platform; integrating land records, crop data and Aadhaar-linked identification — is improving transparency and access to services. Simultaneously, natural farming initiatives and sustainable practices are being promoted to align productivity with long-term environmental resilience.

In Madhya Pradesh, farm productivity, infrastructure expansion and policy reform are converging; aligning rural strength with long-term economic scale.

FROM POLICY TO PROSPERITY: AGRICULTURAL REFORMS STRENGTHENING FARMER INCOMES

For farmers in Madhya Pradesh, recent policy interventions are translating into greater income stability, reduced risk and improved access to institutional support. The shift is not limited to production targets; it is increasingly visible in the financial and social well-being of rural households. One of the most direct income enablers has been assured procurement at remunerative prices. In the 2024–25 Rabi season, 48.38 lakh metric tonnes of wheat were procured at ₹2,400 per quintal, including a state bonus. By expanding procurement coverage beyond wheat to crops such as paddy, soybean, gram, urad and millets, the state has reduced farmers' exposure to market volatility.

Liquidity at the farm level has also improved through expanded access to institutional credit. Nearly 74 lakh farmers are receiving short-term loans at zero interest under Kisan Credit Card and allied schemes.

Risk protection mechanisms further strengthen financial security. Crop insurance coverage and disaster relief support ensure compensation in cases of crop loss due to natural calamities. Additional assistance provisions, including relief for crop damage caused by wild animals, provide a broader safety cushion. With ₹13,769 crore allocated under farmer security measures, income volatility is being systematically addressed. Value addition is gradually improving rural earnings. Food processing infrastructure, cold storage facilities and market reforms are enabling farmers to participate in higher-value supply chains.

In Madhya Pradesh, agricultural policy is increasingly being aligned with farmer well-being; ensuring that higher productivity translates into better earnings and greater financial confidence for rural families.

READER ENGAGEMENT INITIATIVE

Fertilise a Bio Pathway

Eco Times Pg 03 & 07

Jagjeet S Sareen

The closing of the Hormuz Strait has again brought into sharp focus India's need to curb its fertiliser imports. Perhaps, as a timely reminder, the closing comes just as India is getting ready for the kharif sowing season.

In 2025, Rabobank ranked India among the most-exposed countries to a sustained Hormuz closure. Unlike crude oil, it doesn't have strategic reserves for nitrogen fertiliser. So, whatever is in the pipeline is what Indian farmers have to work with.

Add to this, about three-fifths of urea imports come from Oman, Saudi Arabia and Qatar, and the Gulf's share rises when the UAE is included. Consequently, India's fertiliser subsidy bill stood at a revised estimate of ₹1.86 lakh cr in 2025-26, over 40% of GoI's subsidy spending. The figure will only grow as the Hormuz closure reroutes supply chains and raises shipping costs.

Decades of intensive chemical fertiliser use have depleted India's soil to the extent that import dependency is structural. The country's NPK (nitrogen-phosphorus-potassium) application ratio has deteriorated to 10.9:4.4:1 against an agronomic benchmark of 4:2:1. Even so, only a small portion is absorbed by crops. The rest is lost through volatilisation, denitrification, runoff and leaching, posing a problem for soil emissions and groundwater.

ICRIER estimates return on fertiliser subsidy spending to be roughly 88 paise per rupee, against more than ₹per rupee spent on agricultural R&D. India is spending ₹1.86 lakh cr on the former and ₹2,481 cr on National Mission on Natural Farming.

Biofertilisers are living microbial inputs, including bacteria and fungi that fix nitrogen, solubilise phosphate and support soil biology. They are made domestically and, in most cases, cost less than their chemical equivalents. Provided quality is consistent and farmers receive guidance on application, they can work.

Sikkim has gone 100% organic for its 76,000 ha of farmland. Equally encouraging is Andhra Pradesh's community-managed natural farming programme, which has reached more than 1 mn farmers through linked accounts, and input costs have fallen within a few seasons.

India's biofertiliser sector has grown since 2015. But the bigger obstacle is not whether biological inputs work, but how the market around them is organised. The sector is fragmented: mostly small regional producers, uneven enforcement of quality standards and little last-mile advisory. Also, commercial biofertilisers receive no subsidy while chemical fertilisers receive nearly ₹1.86 lakh cr a year.

Spray of hope

Three decisions on biofertilisers are needed:

1. Include them in the nutrient-based subsidy framework. Agriculture minister Shivraj Chouhan has proposed moving fertiliser subsidies toward DBT and letting farmers choose inputs based on agronomic needs, rather than subsidy prices. If the shift happens, biofertilisers will become a realistic option. Redirecting even a portion of subsidy toward biological alternatives would reduce import exposure and improve soil health over time.
2. Bio-Input Resource Centre (BRC) network under NMNF needs quality control. About 10,000 BRCs are being set up to expand distribution. But their inputs must be reliable and properly formulated for farmers to implement them. Private companies with genuine technical depth in biological inputs are obvious implementation partners here, accountable for product outcomes rather than the volumes supplied.
3. Approval timelines for new microbial strains under Schedule VI also need attention. Biofertiliser products have short shelf lives, and the market moves on quickly. So, faster approvals with stronger post-market surveillance would foster both innovation and consistent quality.

A transition toward biofertilisers and natural farming will be slower and more uneven. They are not full replacements for chemical inputs, but rather a new system that will coexist for some time. Their near-term utility is to lower India's import bills, ease pressure on soils and reduce costs for farmers who have no affordable alternative.

It's not a perfect solution. But it's much needed. And the Hormuz closure shows why.

The writer is co-host, Bharat Climate Forum

LARGE-SCALE FOOD PROCESSING COMMITMENTS IN MADHYA PRADESH

Over the past two years, nationally and globally recognised processors have committed significant capital towards Madhya Pradesh's agro-industrial ecosystem, signalling institutional confidence.

Total proposed investment (Food Processing): **₹19,481 crores**

Number of companies **47**

Projected employment **18,357**

ANCHOR INVESTMENTS

Patanjali Group ₹5,000 crore

McCain Foods India ₹3,800 crore

LT Foods (Nature Bio Foods) ₹815 crore

Additional participation from **Hindustan Coca-Cola Beverages, Balaji Wafers, Safal Foods and MDH** reflects diversified interest across processed foods, beverages and export-oriented segments.

RAW MATERIAL STRENGTH AND CROP DIVERSITY

1st in production of pulses and spices

2nd in wheat, maize, onion, green peas and guava

MP encompasses **11** Agro-climatic regions and crop zones

Largest area under organic cultivation

Madhya Pradesh contributes **27%** to India's organic output

Durum and Sharbati wheat varieties from MP are internationally recognised for their quality in semolina and specialty flour markets

Soybean production anchors India's edible oil and plant protein economy

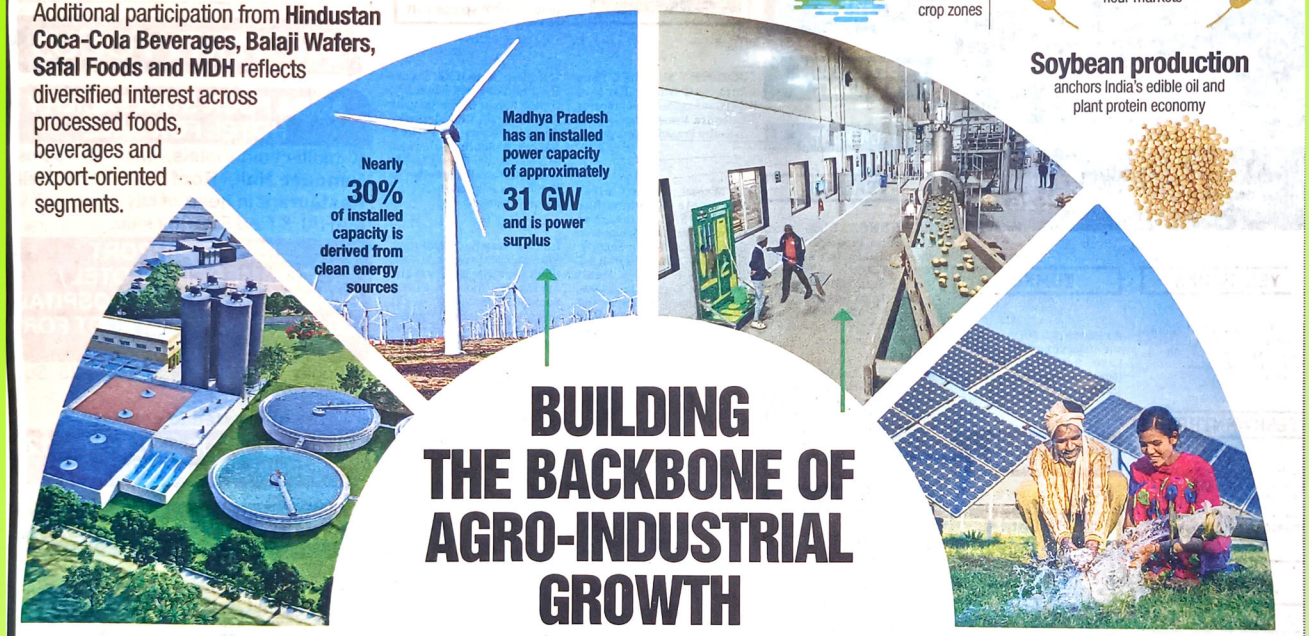

BUILDING THE BACKBONE OF AGRO-INDUSTRIAL GROWTH

INDUSTRIAL PARKS AND PLUG-AND-PLAY READINESS

Madhya Pradesh has **340 industrial parks** including specialised clusters for **food processing, textiles, pharmaceuticals and engineering.**

Industrial land bank exceeding **1.5 lakh acres**

Pre-approved layouts
Internal roads, power connectivity and utility access (Hallmarks of MP's plug-and-play infrastructure)

POWER, WATER AND RENEWABLE RELIABILITY

More than **1,000 million cubic meters** of water earmarked for industrial use

Rewa Ultra Mega Solar Project is a benchmark in India's renewable energy landscape

Annual growth rates of **47%** in solar and **20%** in wind energy

INTEGRATED LOGISTICS AND SUPPLY CHAIN STRENGTH

Integrated freight ecosystem connects **road, rail and warehousing** facilities

46 national highways and **20 railway** junctions minimize freight inefficiencies and enhance market access

40 million metric tonnes of warehousing capacity (Strengthening food supply chains and reducing post-harvest losses)

13.2 million metric tonnes cold storage capacity (Determines scalability and export readiness for dairy, frozen foods and horticulture processing)

TECHNOLOGY-ENABLED AGRICULTURE

PM-KUSUM yojana has enabled:

Large-scale solar pump installations

Lower irrigation costs

Improved agricultural productivity

DRONE PROMOTION AND USAGE POLICY 2025 ALIGNED WITH NATIONAL DRONE DIDI INITIATIVE

Investment of about **Rs 370 crore** expected in next **5 years** as part of policy

About **8,000** (2,200 direct and 6,600 indirect) jobs will be created

Empowerment of **women self-help** groups to operate agricultural drones for crop monitoring, precision spraying and soil assessment

Creating **rural enterprise** opportunities for women

Eco Times
Pg 07

Dec Hrd
Pg 03

Poultry business cracks as egg prices tumble on export woes

ASHWIN B M
BENGALURU, DHNS

The West Asia conflict has sent shockwaves through Karnataka's poultry industry, as a sudden halt in exports to Gulf Cooperation Council (GCC) countries has left local markets flooded with surplus stock and farmers staring at mounting losses.

WAR SHOCKS

Prasanna N, general secretary of the Karnataka Poultry Farmers and Breeders Association (KPFBA), said that the impact had been severe.

"West Asia is a major importer of poultry. Previously, over 50 lakh hatching eggs were exported to Oman and Kuwait per month from Karnataka alone. Those sales have now dropped to zero," he told *DH*.

The sudden stoppage has resulted in a monthly loss of Rs 5-6 crore for the industry, with a loss of roughly Rs 14 per hatching egg.

While approximately 70-80 containers were shipped just before the war began, rumours of those shipments being returned have unsettled the market.

The cessation of international

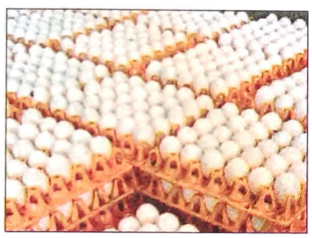

trade has forced export-quality stock back into the domestic market, creating a massive supply-demand imbalance.

In Karnataka, major egg-producing districts such as Mysuru, Kolar, Vijayanagar, Davangere and Koppal are seeing massive unsold stocks.

Table egg prices in the local market have plummeted after February 28 from Rs 6 to 4 in some areas within a month. In Bengaluru, the wholesale price fell from Rs 5.5 to Rs 4.8.

Prasanna warned that the situation was a race against time. "Table eggs have a shelf life of only 10-15 days. If the export block continues for another week, prices will crash further as stocks begin to spoil, leading to catastrophic losses for small-scale farmers," he added.

Street vendors and hoteliers have also significantly reduced their poultry intake.

▸ Egg price, Page 4

> "West Asia is a major importer of poultry. Previously, over 50 lakh hatching eggs were exported to Oman and Kuwait per month from Karnataka alone. Those sales have now dropped to zero.
>
> **PRASANNA N**
> Karnataka Poultry Farmers and Breeders Association